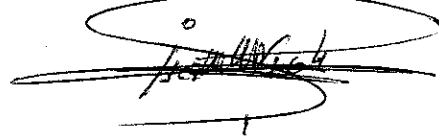

24.8.2009
7226

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sayın Veysel Eroğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

İsa GÖK
Mersin Milletvekili

Madencilik adı altında, hiçbir çevre koruma kaygısı taşımadan, çevre koruma alanında elde edilen pek çok toplumsal ve hukuksal kazanım hiçe sayılarak yapılan 5177 Sayılı yasa ile değiştirilen Maden Yasası'nın 7. maddesinin 1. fıkrası Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasaya aykırı bulunmuştu. Anayasa mahkemesi ayrıca "maden, petrol ve jeotermal kaynakları arama faaliyetlerini ÇED kapsamı dışına çıkartan" Çevre Yasası'nın 10. maddesinin üçüncü fıkrasını da Anayasaya aykırı bularak iptal etmişti. Bunun üzerine Anayasa Mahkemesi tarafından iptaline karar verilen yasaya dayanılarak çıkartılan Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği hakkında da Danıştay tarafından yürütmeyi durdurma kararı verilmişti. Yürütmeyi durdurma kararı; "çevre üzerinde geri dönüşü mümkün olmayan tahribatlara yol açması olasılığına dayanmaktaydı. Danıştay Kararı gerekçesinde; "...Anayasa Mahkemesi'nin kararı karşısında, yönetmelik yasal dayanağını yitirmiştir. Anayasa'nın 153. maddesi... göre Anayasa Mahkemesi kararları yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Anayasa Mahkemesi kararının Resmi Gazetede yayımlanmasının bir yıl sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiş olması, yönetmeliği hukuka uygun hale getirmez. Çünkü, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen Maden Yasası'nın 7. maddesinin ilk fıkrasında sayılan alanlarda yapılacak maden arama ve işletme faaliyetlerinin neden olabileceği zararlar ve bu alanların geri kazanılmasının olanaksızlaşması, Anayasa'nın bu alanlara ilişkin özel düzenlemeleri ile Anayasa'nın 90. maddesine göre onaylanmış çevrenin korunmasına ilişkin uluslararası anlaşmaların ihlali anlamına gelecektir..." denilmektedir.

Yürütmeyi durdurma kararına yapılan itiraz Danıştay İdari dava Daireleri tarafından reddedilmişti. Şimdi ise açıkça hukuka aykırı bulunan ve uygulanmasının, giderilmesi olanaksız zararlar doğuracağı düşünülerek yürütmesi durdurulan yönetmeliğe bir geçici madde eklenerek, orman alanları korumasız hale getirilmiştir. Buna göre, "orman sayılan alanlarda madencilik faaliyetlerine ilişkin yeni bir düzenleme yapılmıncaya kadar orman, muhafaza ormanı ve ağaçlandırma alanlarında madenlerin aranması ve işletilmesi ile ilgili faaliyetlerde alınması gereken izinlerde 22.3.2007 tarihli ve 26470 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Orman Sayılan Alanlarda Verilecek İzinler Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır," denilmektedir.

Bu durumda;

- 1- Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği'nin (MFİY) 5. maddesinde "Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarınca, bu yönetmelikte belirtilen haller ve diğer kanunların ilgili hükümleri dışında, madencilik faaliyetleri engellenemez ve çıkarılacak yönetmeliklerde bu yönetmelikte belirtilen kısıtlamaların dışında bir kısıtlama getirilemez..." hükmü vardır. Buna göre Orman Sayılan Alanlarda Verilecek İzinler Hakkında Yönetmelik'in madencilik faaliyetlerine ilişkin hükümleri çerçevesinin, üst hukuk normu niteliği taşıyan MFİY ile çizildiği gerçeği neden göz ardı edilmektedir?
- 2- Anayasa Mahkemesi ve Danıştay Kararlarından sonra Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğine dayanılarak verilen madencilik izinlerinin (Bergama-Ovacık, Efemçukuru, Kışladağ, Ulukışla) geri alınacak mıdır?
- 3- Doğal kaynak yönetimine ve çevresel değerlere saygılı yeni bir yasa ve yönetmelik çalışması yaparak, korunması gereken değerlerimizi talandan, ormancılarımızı da siyasi baskı ve tehditlerden kurtarmayı düşünüyor musunuz?

- 4- Yürütmesi durdurulan yönetmeliğe bir geçici madde eklenerek, orman alanları korumasız hale getirildiğine ve şirketler de ormanlık alanlardaki madencilik çalışmalarını yeniden başlatacaklarına göre, madenlerin faaliyete geçmesiyle, yok edilecek ortalama ormanlık alan ne kadar olacak, kaç bin ağaç kesilecektir?
- 5- Danıştay'ın iptal ettiği yönetmelik hukuken işlemez hale geldiği halde, şimdi aynı yönetmeliğe ek madde ekleyerek Orman Genel Müdürlüğü'nün yönetmeliğine atıfta bulunuluyor. Oysa Orman Genel Müdürlüğü yönetmeliği de Bakanlar Kurulu'nun çıkardığı ve Danıştay'ın iptal ettiği yönetmeliğe atıfta bulunuyor. Hal böyle olunca sizin de sorumlusu olmaktan kaçamayacağınız orman alanlarının talanına izin veren bu hukuki karmaşayı ne şekilde çözmeyi düşünüyorsunuz?
- 6- Anayasa Mahkemesi maden izinlerinin Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesine yönelik ilgili kanun maddesinin yürütmesini durdurduğu halde yeniden böyle bir düzenlemeye başvurulmasının yeni bir dava konusu yaratacağı bilinmesine rağmen neden Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararları göz önüne alınarak bir düzenleme yapılmamaktadır?
- 7- Hükümetinizin, maden şirketlerinin çıkarlarını korumak adına ülke ve toplum çıkarını gözetmeyen, yargı kararlarını yok sayan bu girişimi, şirket çıkarlarını ne amaçla yasalardan ve kamu yararından üstün tutmaktadır? Çevre ve Orman Bakanı olarak ormanlarımızı korumak adına neden tepki göstermiyorsunuz?
- 8- Yasama organı, görevini yürütme organına devredemeyeceğine göre yasama organının belirlemesi ve yasayla düzenlenmesi gereken madencilik faaliyetleri, neden yönetmelikle belirlenmeye çalışılmaktadır?
- 9- Küresel sermayenin değil, halkın çıkarlarını gözetten bir anlayışla nerelerde, hangi koşullarda madencilik yapılacağına Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmeler ve yargı kararları dikkate alınarak ülkemizin doğal varlıkları ile zenginliklerini koruyacak yasal bir düzenleme ile ilgili bir çalışma yapmayı düşünmekte misiniz?
- 10- Maden şirketleri, sektör temsilcileri ve yandaşları, yargıyı madenciliğin engeli olarak göstermeye çalışıyorlar. Dahası, bu engelleri aşmak için başta Başbakanlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve hatta sizin Bakanlığınızla da ortak çalışmalar yaptıklarını açıkça dile getirebiliyorlar. Bu durumda iktidarınız, çevre ve insan sağlığına mı, yoksa şirketlerin kâr hırsına mı hizmet etmektedir?
- 11- Danıştay İdari Davalar Genel Kurulu'nun, ÇED olumlu belgesi olmaksızın maden arama ve işletme girişimlerine olanak sağlayan yönetmeliğin yürütmesini durdurması ile söz konusu belge olmaksızın faaliyetlerini sürdüren tüm maden sahaları yasadışı konuma düşmüştür. Bu durumda ÇED olumlu belgesi olmadan çalışan ya da faaliyete geçme hazırlığında olan maden şirketlerinin ruhsatları iptal edilecek midir?
- 12- Danıştay Kararı, 10.02.2009 tarihi itibarıyla geçerli bir karardır. Bu nedenle Ovacık Altın Madeni ile ilgili KOZA Altın İşletmeleri A.Ş.'ye verilen 18.02.2009 tarihli ÇED Olumlu işlemi Bakanlığınız tarafından yeniden değerlendirilecek midir?